

Tutt skal hindre tanntrobbel

Finn E. Våga tekst
Anders Minge foto

TUTT: – Faj, ropte datteren Urd. – En jev!
Terje Pedersen fra Stavanger lurte på hvorfor jentungen uttalte enkelte ord feil. Hans undring og nysgjerrighet har – 13 år etterpå – ført til at en oppfinnelse selges i 210 norske apotek. På stuebordet til 83 år gamle Bjarne Strøm i Stavanger ligger en liten narresmukk. Han tar den opp med de store hendene sine. Tutten blir noen sekunder helt borte. Så dukker den opp igjen. Strøm smiler.

Terje Pedersen fant opp en tutt som skiller seg ut fra de andre på markedet. Professor Rolf Øgaard ved Odontologisk fakultet i Oslo har vært sentral i utviklingen av spesialsмокken. Produksjonen startet for noen måneder siden. Patent for oppfinnelsen er godkjent i 25 land.

PROBLEMER: Over 40 prosent av alle barn som bruker tutt, får alvorlige problemer med tennene. De utvikler bittfeil som krever tannlegebehandling og tannregulering, viser en stor internasjonal undersøkelse.

– Jeg ville finne ut om min datters språk var påvirket av tutten hun brukte. Hvorfor sa hun jev da hun mente rev? Som nysgjerrig og litt bekymret, studerte jeg tutten nøye og konstaterte at tungen ble presset ned i munnen på min datter, forteller Pedersen.

Flymekanikeren begynte å skissere opp andre løsninger og designet tutter som kunne løfte tungen. Og det var da den pensjonerte produktutvikleren Bjarne Strøm fra Lærdal Medical ble en god hjelper. Han hadde blant annet vært sentral i arbeidet med livredningsdukken Anne.

Strøm viser fram alle modellene han har laget. Mange forsøk ble gjort på å lage en tuttmiddel som hindret at barn presset tungen bort. Etter mange års arbeid, forskning og diskusjoner med eksperter, holder Pedersen og Strøm nå ferdigproduserte tutter i hendene.

TUNGEN HVILER: – Den store forskjellen på denne Ortodont-tutten er at tuppen, som stikkes inn i munnen, er formet slik at tungen kan hvile inni en liten grop. Interessen er meget stor. Vi er kommet inn på et marked som omsetter for flere milliarder kroner årlig. De positive reaksjonen lover meget bra for framtiden, sier Pedersen.

finn.vaaga@aftenbladet.no

OPPFINNERNE: Terje Pedersen, til venstre, og Bjarne Strøm står bak den nye tutten.

En flymekaniker, en professor og en pensjonist har utviklet en tutt som skal hindre bittfeil hos barn.